

ת"פ 44415/01/17 - מדינת ישראל, המאשימה נגד סימון בינייב, הנאשם

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 44415-01-17 מדינת ישראל נ' בינייב

בפני
בעניין: כבוד השופט יוסי טורס
מדינת ישראל - המאשימה

נגד
סימון בינייב - הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן, בעבירות של סחר בסמים מסוכנים (שתי עבירות) לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים"). בעת ההודאה הודיעו הצדדים על הסכמה בדבר מספר עובדות נוספות כפי שיפורט בהמשך בפרק הדין בנסיבות הקשורות לביצוע העבירה.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, במהלך חודש אוגוסט 2016, התקיימו מספר התקשרויות בין סוכן משטרתי (להלן: "הסוכן") לבין הנאשם במהלך סיכמו הצדדים כי הנאשם ימכור לסוכן סם מסוג חשיש במחיר ובמקום שסיכמו. בנסיבות אלה מכר הנאשם לסוכן סם בשתי הזדמנויות שונות כמפורט להלן:

(-) ביום 11.8.16 בשעה 16:24 אז מסר הנאשם לסוכן סם מסוג חשיש במשקל כולל של

13.4 גרם נטו בתמורה ל-600 ₪.

(-) ביום 31.8.16 בשעה 15:19 לערך אז מסר הנאשם לסוכן סם מסוג חשיש במשקל

כולל של 48.75 גרם נטו בתמורה ל-1600 ₪.

תסקיר שירות המבחן

3. בהתאם להסכמת הצדדים התקבל תסקיר מטעם שירות המבחן. בתסקיר תוארו נסיבות חייו של הנאשם (בן 37), מצבו המשפחתי (גרוש ללא ילדים, המתגורר עם הוריו ומסייע בפרנסתם) ומצבו התעסוקתי. בהתייחסו לביצוע העבירה הנאשם לקח אחריות על מעשיו וטען כי עשה זאת על רקע יחסי החברות שנרקמו בינו לבין הסוכן. בעניין זה סבר שירות המבחן כי הנאשם גילה הבנה מצומצמת להשלכות התנהגותו והיה מחובר בעיקר למחירים האישיים ולחויית המעצר אותה תיאר כגורם מרתיע ומציב גבולות. עם זאת שירות המבחן התרשם מנאשם שגדל בתא משפחתי מורכב אשר הביע נזקקות טיפולית וסבר כי מעורבותו בטיפול תפחית את הסיכון הנשקף ממנו. בנוסף, צוין כי הנאשם הקפיד להשתתף בקבוצות טיפול במסגרת צו פיקוח המעצרים בו היה נתון. לאור כך, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם צו מבחן למשך 18 חודשים במסגרתו ישולב בטיפול וזאת לצד הטלת עונש מאסר קצר שניתן לשאת בו בדרך של עבודות שירות.

טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה הפנה לחומרת מעשיו של הנאשם הבאה לידי ביטוי בכמות הסם ובדרך מכירתו וטען כי נגע הסמים משחית את החברה בכלל ואת מחזיקי הסם בפרט. נטען כי חלקו של הנאשם בשרשרת הסם אינו קטן וזאת על-אף העובדה שהמאשימה הסכימה שהנאשם נדרש לקבל את הסמים מצד שלישי לצורך העברתו לסוכן. לאור האמור ביקשה המאשימה לקבוע מתחם עונש הולם הנע בין 12 חודשי מאסר בפועל ל-24 חודשי מאסר בפועל. ביחס לעונש הראוי לנאשם טענה המאשימה כי אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום שכן לא ניתן ללמוד על סיכוי שיקום ממשיים מהתסקיר שהוגש. עם זאת נטען כי בשל עברו הנקי של הנאשם ניתן להסתפק בענישה ברף התחתון של המתחם לצד פסילת רישיון נהיגה, קנס ומאסר מותנה.

5. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה וטען כי הן אינן משקפות חומרה יתרה. לדבריו מדובר בכמות סם שאינה רבה ובסם הנחשב "קל". עוד נטען בעניין זה כי חלקו של הנאשם לא היה עיקרי והסתכם הלכה למעשה במעין תיווך בין הסוכן לצד שלישי לאחר שהנאשם סבר כי מדובר בחברו. לפיכך טען הסנגור כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שניתן לשאת בהם בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. בהתייחסו לעונש הראוי לנאשם הפנה הסנגור לתסקיר החיובי; לעבר הנקי; לנסיבות חייו המורכבות של הנאשם וביקש להשית עליו עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות לצד הטלת צו מבחן.

6. הנאשם בדברו האחרון הביע צער וחרטה על מעשיו. הנאשם ציין לחיוב את תהליך הטיפול שעבר בשירות המבחן וביקש לאפשר לו להמשיכו.

דין והכרעה

7. כידוע, מאז תיקון 113 לחוק העונשין גזר הדין ניתן במסגרת הליך תלת שלבי. בשלב הראשון יש לקבוע אם כתב האישום מתאר אירוע אחד או מספר אירועים. לאחר מכן יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם את האירוע ובסופו של תהליך, יש להחליט אם נכון לחרוג מהמתחם שנקבע, שאחרת ייגזר העונש בגדרי המתחם. שני הצדדים ביקשו לקבוע מתחם עונש אחד ודומה שיש ממש בטיעון זה. שתי העבירות נבעו מאותה מערכת נסיבות והן פרי של תכנית עבריינית אחת. כמו כן המכירה התבצעה לאותו הסוכן ובסמיכות זמנים יחסית. מכאן שקיים קשר הדוק בין שתי העבירות וראוי לקבוע מתחם עונש אחד, המביא בחשבון כמובן שמדובר במספר עבירות (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.14); (רע"פ 4760/14 קיסלמן ואח' נ' מדינת ישראל (7.5.15); (דנ"פ 2999/16 מזרחי נ' מדינת ישראל (22.5.2016)).

8. **הערכים המוגנים בבסיס העבירה:** נגע הסמים מכלה כל חלקה טובה בחברה. על נזקיו הבריאותיים, החברתיים וכלכליים, אין צורך להכביר מילים (ע"פ 11220/03 פלוני נ' מדינת ישראל (6.7.05); ע"פ 4998/95 קרדוסו נ' מדינת ישראל, פ"ד נא(3), (769)). הצורך בסם, מוליד מספר נזקי משנה ובהם נזקים לגופו של המשתמש בסם, ובעקיפין גם לשלום הציבור, בשל כך שלא אחת מכורי הסם מבצעים עבירות רכוש על מנת לממנו. בענייננו, שימש הנאשם חלק ממערך הפצת הסמים ומכאן שפגע פגיעה ממשית באינטרסים המוגנים כמפורט לעיל.

9. **נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:** מטבע הדברים עבירות מסוג זה מלוות בתכנון קודם וכך היה גם במקרה זה. ביחס לחלקו של הנאשם בביצוע העבירה והשפעתו של אחר, ראיתי להדגיש כי מהנסיבות המוסכמות על הצדדים עולה כי הנאשם לא החזיק "מלאי" אלא נדרש להשיג את הסמים מאחר על מנת לספק את בקשת הסוכן. כן עולה מהנסיבות שהסוכן נדרש למאמץ לא מועט על מנת לשכנע את הנאשם לספק לו את הסם.

10. **מדיניות הענישה:** בתי המשפט הדגישו פעם אחר פעם כי יש לנהוג בעבירות הקשורות להפצת סמים ביד נוקשה, ולהטיל עונשים כבדים. ראו:

"ההלכה בעניין עבירות סמים קובעת כי נוכח חומרתן הרבה של אותן העבירות יש להתמודד מולן באמצעות ענישה משמעותית ומרתיעה...כי יש לבכר את שיקולי ההרתעה על השיקולים האישיים בעבירות מסוג זה ... וכי יש חשיבות בענישה כלכלית בעבירות סמים שעיקרן הוא בצע כסף" (ע"פ 8988/16 אשר בן סימון נ' מדינת ישראל (8.3.17))

וכן:

"אכן, נגע הסמים הפוגע קשות בחברתנו מחייב מלחמת חורמה והעונשים שיגזרו על ידי בתי המשפט בשל עבירות סמים צריכים להשתלב במאבק הכולל להדברת הנגע. על כן, יש ליתן משקל ממשי לשיקול ההרתעתי אל מול השיקולים האישיים, אשר משקלם יהיה נמוך יותר במקרים כגון אלה. 'עונש הולם למחזיקי סמים שלא לשימוש עצמי - קרי: למשולבים במערך ההפצה - מכוון לקבוע בהכרת הכל את החומרה היתירה שאנו מייחסים להפצת הסמים, ולהרתיע עבריינים בכוח מלשלוח ידם בפעילות ההפצה. שתי תכליות מרכזיות אלו

ניתן להשיג רק על ידי הטלת עונשים חמורים' " (ע"פ 9482/09 **ביטון נ' מדינת ישראל**
(24.07.11))

11. וביחס לתרומתו של כל "שחקן" בשרשרת הפצת הסמים והעונש הראוי לו נקבע כי "ההתמודדות עם תופעת הפצת הסמים המסוכנים בישראל מחייבת תחילה הכרה בתרומתם של כלל השחקנים במערך המסועף של שוק זה, ולאחר מכן חייבות הרשויות האמונות על הדבר, כל אחת בתחומה שלה, לפעול כדי ליצור מצב של חוסר-כדאיות לעסוק בהפצה עבור כלל חוליות שרשרת ההפצה, החל ביצרן, עובר בבלדר וכלה בסוחר. גם לרשות השופטת ישנו תפקיד במאמץ ההתמודדות עם תופעת הפצת הסמים בישראל, על התפקיד החיוני שבתי המשפט צריכים למלא במסגרת זו" (ע"פ 7657/10 **יוסף הייב נ' מדינת ישראל** (29.3.12)).

12. הסנגור טען כי חומרת מעשיו של הנאשם פחותה שעה שמדובר בסם המוגדר "קל" ובכמות קטנה. בעניין זה נקבע כי "המאבק בנגע הסמים צריך להיות מכוון גם נגד השימוש בסמים קלים ובפגיעתם של אלה ביחידים ובחוסנה של החברה כולה אין להמעיט". (ע"פ 2000/06 **מדינת ישראל נ' ויצמן** (20.07.06)). ביחס לכמות, גם אם אניח לטובת הנאשם כי אין מדובר בכמות שניתן להגדירה כגדולה (ואין אני קובע זאת) נקבע כי "אף אם כמויות הסמים נושא העבירות "קטנות" - כטענת המבקש - אין בכך כדי להפחית מחומרתן של עבירות אלה ומהצורך למגר אותן באמצעות הטלת עונש בעל היבט הרתעתי" (רע"פ 7996/12 **יוסף נ' מדינת ישראל** (23.1.13)).

13. מדיניות הענישה ביחס לעבירות סחר בסמים משתנה ממקרה למקרה והיא תלויה בסוג הסם, בכמות שנמכרה, בהישנות המקרים ובנסיבותיו האישיות של הנאשם. להלן אפנה למספר דוגמאות:

רע"פ 3627/13 **שדה נ' מדינת ישראל** (22.5.13), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם על חומרת עונשו- 7 חודשי מאסר בגין סחר בסמים מסוג קנבוס בשתי הזדמנויות במשקלים של 0.8 גרם ו- 1 גרם תמורת 80 ש"ח, בכל הזדמנות.

רע"פ 7275/11 **נאסר נ' מדינת ישראל** (11.10.11), בו נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירות של סחר בסמים מול סוכן משטרתי במספר מקרים, ונדון ל- 5 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 26709-06-14 **מדינת ישראל נ' ישראלוב** (26.10.14), בו נידון נאשם ל-11 חודשי מאסר בפועל בגין סחר בסם קנבוס בשתי הזדמנויות שונות לסוכנת משטרית באירועים חברתיים.

ת"פ 3720-03-15 **מדינת ישראל נ' דוידוב** (25.10.15), בו הורשע נאשם בשש עבירות של סחר בסם ובאישום נוסף של החזקת סמים. הנאשם מכר לאחרים סם מסוג מריחואנה בכמויות קטנות. הנאשם היה צעיר והוא נידון ל- 6 חודשי מאסר בעבודות שירות.

ת"פ 54706-01-13 **מדינת ישראל נ' חביב** (09.09.13), בו הורשע נאשם שמכר בארבע הזדמנויות שונות סם מסוג חשיש במשקלים של 6.4 גרם, 5.38 גרם, 3.98 גרם, וכן אצבע חשיש בכמות לא ידועה. הנאשם נידון ל-6 חודשי עבודות שירות.

ת"פ 20280-06-14 **מדינת ישראל נ' איסמעיל** (27.7.14), בו הורשע נאשם בשתי עבירות של סחר בסם מסוג חשיש לסוכן משטרתי, בתמורה ל- 800 ₪ בכל מכירה. הנאשם היה נעדר עבר פלילי והוא נידון ל- 8 חודשי מאסר בפועל.

14. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות בענייננו, תוך התחשבות בכמות הסם, מהותו ובריבוי העבירות, הוא שישה חודשי מאסר, שניתן לשאת בהם בעבודות שירות ועד 18 חודשי מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

15. אקדים ואומר שאיני סבור שיש הצדקה במקרה זה לחרוג ממתחם העונש ההולם. אכן, ניתן לומר שלנאשם סיכויי שיקום לא מבוטלים וזאת בהתאם לאמור בתסקיר שירות המבחן ולמכלול נסיבות המקרה לרבות העבר הנקי. ואולם, לא בכל מקרה בו קיימים סיכויי שיקום מתחייבת חריגה ממתחם הענישה, אלא בהינתן סיכויי שיקום רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם הענישה ולקבוע את עונשו של הנאשם "לפי שיקולי שיקומו" (סעיף 40ד' לחוק העונשין). כלומר, לא רק שלא מדובר בחובה לחרוג מהמתחם (בהינתן סיכויי שיקום), אלא שהחריגה אמורה להיות מותאמת לשיקולי השיקום ולסייע בהגשמתם. במקרה זה, כפי שייראה להלן, ניתן להשיג את המטרות השיקומיות הרלוונטיות ללא צורך בחריגה מהמתחם וכך אף ראוי לעשות.

16. מנגד, ברי בעיני שאין זה המקרה להטיל על הנאשם עונש מאסר בכליאה, לראשונה בחייו. אזכיר כי מדובר בנאשם שעד כה, חרף נסיבות חייו המורכבות, ניהל אורח חיים נורמטיבי ושירות המבחן סבור כי סיכויי שיקומו בלתי מבוטלים. לפיכך סברתי שניתן להשיג תכלית שיקומית טיפולית גם בדרך של ענישה בגדר מתחם הענישה וזאת על דרך של הטלת עונש בעבודות שירות בשילוב צו מבחן כהמלצת שירות המבחן. תמהיל עונשי זה, יש בו להלום נכונה את חומרת העבירות בד בבד עם מתן הזדמנות לנאשם לשקם את חייו ולעבור טיפול בשירות המבחן. מנגד, הטלת מאסר כעתירת המאשימה לא תאפשר לשלב את הנאשם בהליך טיפולי (סעיף 1 לפקודת המבחן) וראיתי בכך חיסרון ממשי.

17. מסקנה זו מתחדדת לאור ההכרה ההולכת וגוברת בדבר ההשפעות השליליות של עונש מאסר בכליאה, לרבות הטמעת ערכים עברייניים (אפקט קרימינוגני). שירות המבחן התרשם שהנאשם נעדר מאפיינים עברייניים וכי מדובר במעידה שאינה מאפיינת את אורחות חייו וכי באמצעות טיפול נכון ניתן יהיה להקטין את הסיכויים להישנות עבירות דומות. לדידי, שיקול זה הוא שאמור להדריך את בית המשפט בעת קביעת עונשו של הנאשם המסוים שבפני. נקבע לא אחת כי ראוי להימנע מהטלת עונש מאסר ביחס למי שאינו בעל

דפוסי עבריינות מובהקים (ראה ע"פ 4318-10-11 **מדינת ישראל נ' רפאילוב ואח'** (5.1.12), חוות דעתו של כב' השופט (כתוארו אז) ר. שפירא; כן ראה גם **דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים, 2015** (המכונה "דו"ח ועדת דורנר")). הנאשם קיבל אחריות מלאה למעשיו. ההליך הפלילי השיג הרתעה משמעותית ושירות המבחן מתרשם כי הוא יפיק תועלת רבה מהליך שיקומי ויהיה בכך להקטין את סיכויי הישנות העבירה. בנתונים אלו, יש להעדיף לדעתי אפשרות זו, לא כל שכן כאשר היא משולבת בענישה מוחשית לא קלה כמאסר בעבודות שירות. בעניין זה הבאתי גם בחשבון את התקופה הלא קצרה בה שהה הנאשם בתנאים מגבילים.

18. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 6 חודשי מאסר, בניכוי ימי מעצרו 14.1.17-23.2.17

המאסר ירוצה בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה במועצה דתית נשר. העבודות יחלו ביום 18.12.17 ככל שלא תינתן החלטה אחרת ועליו להתייצב במשרדי הממונה ביום זה. הנאשם הביע את הסכמתו לרצות עונש של עבודות שירות והוסבר לו כי באם לא יבצע את העבודות כנדרש רשאי הממונה להפסיקן מנהלית והוא ירצה את יתרת התקופה בבית המאסר.

ב. אני מעמיד את הנאשם בפיקוח שירות המבחן למשך 18

חודשים. הוסבר לנאשם בלשון פשוטה שעליו לקיים את הוראות שירות המבחן וכי הפרה של צו הפיקוח עלולה להוביל להפקעתו ולהטלת עונשים נוספים.

ג. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך 3 שנים כל עבירה על פקודת הסמים שהיא פשע.

ד. קנס בסך 5000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים מיום 1.12.17 ובכל 1 לחודש שלאחריו.

בחלוף תקופת הערעור, ניתן להשמיד את המוצגים - הסמים
המזכירות תשלח עותק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות וכן לשירות המבחן.
זכות ערעור בתוך 45 יום.

ניתן היום, ב' כסלו תשע"ח, 20 נובמבר 2017, במעמד הצדדים.